C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-1108/24 Judecătoria Orhei sediul Central
4-24100722-03-4r-30102024 Judecător Iu.Movilă

D E C I Z I E
În numele Legii
17 decembrie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecători Ghenadie Liulca, Oxana Mironov

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul IP Orhei, Dorina Golban, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 03.10.2024, pronunțată pe cauza contravențională cu privire la învinuirea adusă lui Guțu Nicolae în comiterea contravenției prevăzute de art.364 alin.(10) CCo.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La data de 19.08.2024, de către agentul constatator din cadrul IP Orhei, Golban Dorina, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI06 661862, în privința lui Guțu Nicolae, fiindu-i imputată comiterea contravenției prevăzute de art.364 alin.(10) CCo

Potrivit acestui proces-verbal, Guțu Nicolae la 06.08.2024, ora 14:10, aflându-se în satul Trebujeni, raionul Orhei, încălcat citat: *„1. - al Regulamentului Circulației Rutiere ce se sancționează în conformitate cu prevederile art. Încălcarea legislației cu privire la publicitate al Codului contravențional, cauzând paguba comisă cu mijlocul de transport de tip marca/model n.î. ignorând prevederile CODUL CONTRAVENȚIONAL, prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art.364(10) CCo”*.

Pentru faptele reținute, prin decizia agentului constatator din cadrul IP Orhei, Dorina Golban, din 19.08.2024, Guțu Nicolae a fost sancționat cu amendă în mărime de 40 unități convenționale (2000 lei).

Nefiind de acord cu actele emise de agentul constatator, la data de 22.08.2024, Guțu Nicolae le-a contestat în ordinea art.448 CCo, solicitând anularea lor, invocând lipsa faptului contravenției ce i-a fost imputată, lipsa probelor și examinarea neobiectivă a cauzei de către agentul constatator din cadrul IP Orhei, Golban Dorina.

De asemenea invocă contestatarul și nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, exprimată prin neindicarea în procesul-verbal a funcției agentului constatator, a circumstanțelor comiterii contravenției – împrejurări care atrag nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Central din 03.10.2024 a fost admisă contestația depusă de către Guțu Nicolae, fiind dispusă anularea procesul-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI06 661862 din 19.08.2024 și anularea deciziei de sancționare din 19.08.2024, prin care Guțu Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.364 alin.(10) CCo, cu încetarea procesului contravențional.

În suportul soluției luate pe caz instanța de judecată a reținut, că agentul constatator la întocmirea procesului-verbal în prezenta speță nu a indicat care îi este funcţia, denumirea autorității pe care o reprezintă; locul cert al săvârșirii contravenției, fapta contravențională de care este învinuit Guțu Nicolae, nu a individualizat presupusa faptă prejudiciabilă cu încadrarea juridică prevăzută la norma contravențională, fiind indicat doar faptul comiterii contravenției prevăzute la art.364 alin.(10) CCo.

La fel, deși se indică că, Guțu Nicolae a comis contravenția prevăzută la art.364 alin.(10) CCo, se face referire că, au fost încălcate prevederile Regulamentului Circulației Rutiere.

Prin urmare, nu este clar care este învinuirea adusă lui Guțu Nicolae și care indici calificativi se întrunesc în acțiunile acestuia, iar această omisiune poate crea impresia persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, că a fost învinuit arbitrar.

Prin prisma art.443 alin.(1) CCo, instanța de judecată a reținut, că încălcările comise de către agentul constatator, menționate supra, atrag după sine nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, și respectiv anularea deciziei de sancționare, cu încetarea procesului contravențional.

Împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 03.10.2024, a declarat recurs agentul constatator din cadrul IP Orhei, Dorina Golban, solicitând casarea actului judecătoresc contestat, motivând că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în sistemul digitalizat e-data, care este în curs de actualizare unde se ia măsuri pentru înlăturarea neajunsurilor sau erorilor la completarea proceselor-verbale cu privire la contravenție în format electronic.

În altă ordine de idei recurentul invocă, că procesul-verbal cu privire la contravenție nu poate fi considerat nul, respectându-se prevederile art.440 alin.(3) și art.447 CCo.

Potrivit art.471 alin.(1) CCo, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor*, iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, *instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei*. Astfel, fiind numită cauza spre examinare pentru data de 17.12.2024, părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință.

La data de 18.11.2024 în adresa Curții de Apel a prevenit referință din partea avocatului Perțu Ina în interesele lui Guțu Nicolae, prin care solicită respingerea recursului agentului constatator ca fiind nefondat și menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.

Verificând argumentele invocate în recurs, ținând cont de opinia expusă în referință, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că recursul urmează a fi respins ca nefondat cu menținerea hotărârii contestate, respectiva soluție fiind adoptată în corespundere cu prevederile art.473 alin.(1) lit.c) CCo, potrivit căruia, *după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una din următoarele decizii: ...respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul: ...este nefondat*.

Lecturând hotărârea contestată, Colegiul ajunge la concluzia că respectiva corespunde cerințelor art.462 alin.(1) CCo, fiind legală, întemeiată și motivată.

Analizând lucrările dosarului Colegiul conclude, că de către prima instanță în cadrul judecării cauzei au fost respectate întocmai prevederile art.394 alin.(4) CCo, judecarea cauzei fiind argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară, pe caz fiind pronunțată soluție de încetare a procesului contravențional din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art.443 și art.445 CCo, fiind dispusă anularea actului în cauză și a deciziei da sancționare a lui Guțu Nicolae în baza art.364 alin.(1) CCo.

În cererea de recurs recurentul invocă, că pe caz prin probele acumulate este demonstrată vinovăția lui Guțu Nicolae de comiterea contravenției imputate, deși instanța de fond nici nu s-a pronunțat asupra fondului cauzei, constatând temeiuri pentru declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI06 661862 din 19.08.2024.

Acest argument Colegiul îl apreciază unul neîntemeiat, or, instanța de fond a supus verificării legalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție seria/numărul MAI06 661862 din 19.08.2024 prin prisma rigorilor stipulate de legislator la art.443 alin.(1) CCo în raport cu prevederile art.445 alin.(1) CCo, fapt care a exclus necesitatea expunerii asupra fondului cauzei contravenționale.

Potrivit art.443 alin.(1) CCo, *procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde:b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei*;

Colegiul penal reține, că constatările instanței despre nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție au fost efectuate în baza materialului probant anexat la dosarul contravențional, în acest sens fiind vizualizat originalul procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare.

Deci, vizualizând originalul procesului-verbal cu privire la contravenție instanța just a stabilit necorespunderea acestuia cu rigorile art.443 CCo, și anume, fiind evident, că la întocmirea procesului-verbal în prezenta speță agentul constatator: nu a indicat calitatea sa și denumirea autorităţii pe care o reprezintă; locul concret al comiterii contravenției; nu a descris fapta contravențională de care este învinuit Guțu Nicolae, nu a individualizat presupusa faptă prejudiciabilă cu încadrarea juridică prevăzută la norma contravențională, eronat a indicat că prin acțiunile lui Guțu Nicolae au fost încălcate prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, care de alt fel nu sunt relevante speței.

Cât vizează constatările instanței de judecată în sensul soluției luate, Colegiul penal le susține și consideră că la caz nu sunt prezente motive pentru a interveni în conținutul acestora.

De alt fel potrivit alin.(1) art.445 CCo, care reglementează cazurile nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție, stipulează că *neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, /.../ circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite /.../, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal*.

Totodată, potrivit art.461 alin.(1) CCo, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.*

În sensul celor precizate, neindicarea circumstanțelor menționate reprezintă o încălcare a dreptului lui Guțu Nicolae prevăzut de art.6 alin.(3) lit.a) CEDO, care prevede, că *orice acuzat are, în special, dreptul să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa*.

În acest sens, Colegiul notează, că CtEDO, în cauza *Zolotukhin versus Rusia*, a reiterat că sfera definită ”contravențională” în sistemul de drept al Rusiei ca şi în alte sisteme similare, cuprinde anumite infracțiuni care au conotație penală,

dar sunt prea banale pentru a fi reglementate de dreptul şi procedura penală. Astfel, învinuirea de săvârșirea unei contravenții echivalează cu o acuzație în materie penală în sensul art.6 din CEDO (*Ziliberberg versus Moldova*). Deci alin.(1) al art.6, coroborat cu alin.(3) CEDO, obligă statele contractante să ia măsuri pozitive. Acestea constau în special în a-l informa pe inculpat, în cel mai scurt timp posibil, cu privire la natura şi cauza acuzației ce i se aduce, pentru a-i acorda timpul şi înlesnirile necesare pentru a-şi pregăti apărarea (*Anghel versus România*). Din conținutul hotărârii nominalizate rezultă, că procesul-verbal cu privire la contravenție nu se bucură de prezumția de legalitate şi adevăr, întrucât este o prezumție lipsită de rezonabilitate şi poziționează făptuitorul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului.

În sensul jurisprudenței CtEDO (*Kamasinski versus Austria*), rechizitoriul (procesul-verbal cu privirea la contravenție în procesul contravențional) joacă un rol crucial în procesul penal şi din momentul elaborării acestuia inculpații sunt în mod oficial înștiințați cu privire la aspectele de fapt şi de drept ale acuzațiilor ce li se aduc cu consemnarea acestui fapt în documente anexate la dosarul penal de care este responsabil acuzatorul de stat.

Ţinând cont de faptul, că standardele CtEDO în materie penală sunt aplicabile şi în sfera definită ”contravențională” în sistemul de drept al Republicii Moldova, Colegiul notează, că procesul-verbal cu privire la contravenție are o importanță deosebită în procesul contravențional, fiind actul de învinuire, prin care persoanei în privința căreia a fost pornită procedura contravențională i se aduce la cunoștință în mod oficial aspectele de fapt şi de drept ale acuzațiilor ce i se aduc şi încadrarea juridică a faptei sale.

Astfel, constatarea faptei, în modul în care a făcut-o agentul constatator, *fără a indica circumstanțele relevante şi esențiale ale faptei*, care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, nu corespunde rigorilor art.443 alin.(1) CCo şi art.6 alin.(3) lit.a) CEDO, care prevede dreptul acuzatului de a fi informat în mod amănunțit asupra naturii şi cauzei acuzației aduse împotriva sa.

Având în vedere prevederile legale naționale și cele internaționale menționate în raport cu circumstanțele stabilite, Colegiul penal consideră, că instanța de fond just a concluzionat despre incidența la caz a nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Guțu Nicolae la 19.08.2024 în baza art.364 alin.(10) CCo, fapt ce a determinat declararea nulă a procesului-verbal cu privire la contravenție din motivul neconsemnării în procesul-verbal a datelor și faptelor indicate la art.443 alin.(1) CCo, anularea deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional.

Constatând temei pentru declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, care este prevăzut expres de legea procesuală contravențională, Colegiul nu poate reține argumentul agentului constatator, precum că cele indicate

în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție reprezintă o eroare mecanică a programului digital cu care lucrează Inspectoratul de Poliție. Or, agentul constatator constatând eroarea admisă, urma să o înlăture, argumentul în cauză fiind unul declarativ, care nu poate acoperi omisiunile admise de agentul constatator la întocmirea actului contestat, la caz prevalând respectarea garanțiilor procesuale acordate de lege (în sensul art.445 și art.461 CCo), persoanei în privința căreia s-a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție.

Deci, analizând argumentele recurentului prin prisma materialelor anexate la dosarul contravențional în raport cu concluziile reținute de către instanța de fond la judecarea cauzei, Colegiul penal constată că aceste argumente nu și-au găsit confirmare, având un caracter declarativ și formal.

Instanța de recurs menționează, că hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, și numai în temeiurile prevăzute de art.466 CCo, însă, reieșind din cele menționate, Colegiul concluzionează lipsa temeiului legal, prevăzut de norma menționată, motiv pentru care respinge recursul declarat ca nefondat cu menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.

Conducându-se de art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) CCo, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către agentul constatator din cadrul IP Orhei, Dorina Golban, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 03.10.2024, pronunțată pe cauza contravențională cu privire la învinuirea adusă lui **Guțu Nicolae** în comiterea contravenției prevăzute de art.364 alin.(10) CCo, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a hotărârii atacate.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.